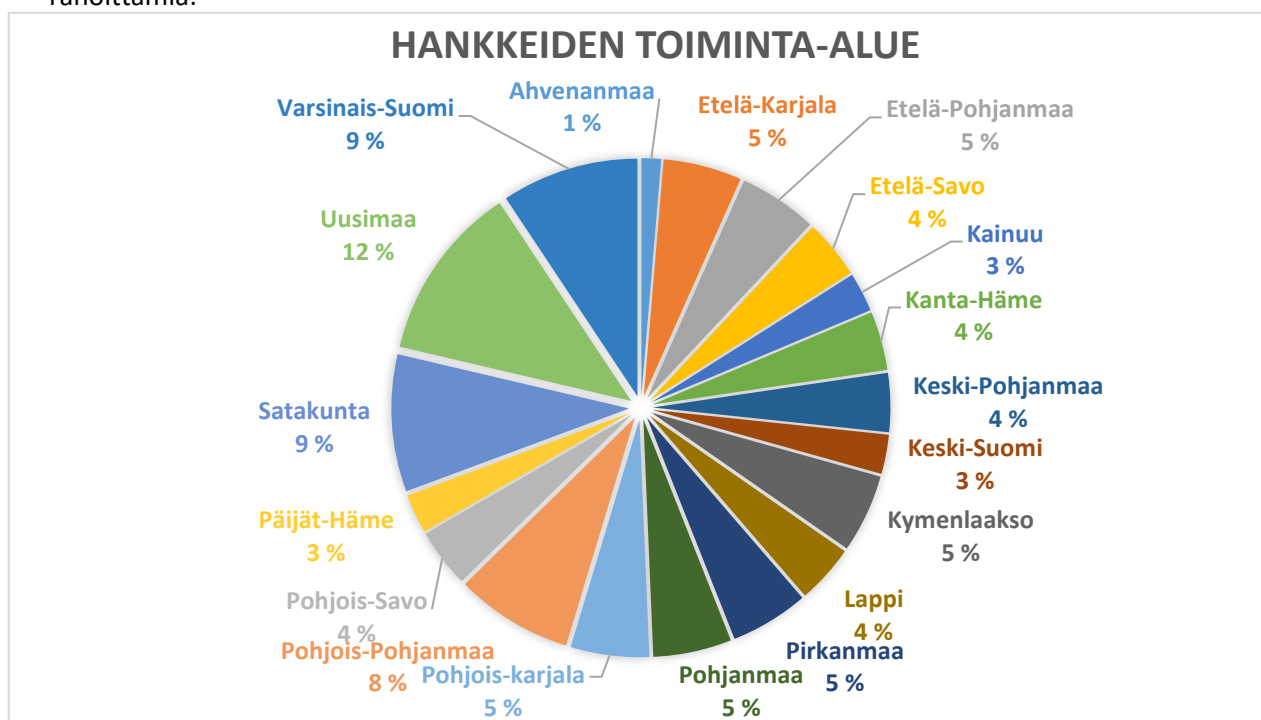

Sujuvat siirtymät -verkoston seurantakyselyn koonti, kevät 2018

Hankeverkoston neljäs seurantakysely toteutettiin 16.3.–11.4.2018. Viimeiset vastaukset toimitettiin viikolla 20. Verkosto koostuu valtakunnallisista ja alueellisista hankkeista. Kysely lähetettiin verkoston hankkeille, jotka olivat käynnissä kyselyn lähettämisaikana sekä hankkeille, joiden päättymisestä oli alle puoli vuotta. Näin ollen kysely lähetettiin 38 hankkeelle, joista 12 on valtakunnallisia ja 26 alueellisia hankkeita. Kevään aikana verkostossa on käynnistynyt 4 uutta hanketta, joista kaksi oli mahdollista ottaa mukaan vastaajiin kyselyn ajankohtana. Kyselyn tavoitteena on kerätä tietoa hankkeiden tavoitteista ja toteutumistilanteesta. Kysely toteutetaan puolivuositain ja seuraava kysely tehdään syksyn 2018 aikana. Vastauksia saatiin yhteensä 15 hankkeelta kyselyn vastausprosentin ollessa 39,5%. Valtakunnallisista hankkeista vastasi 91,6 % ja alueellisista hankkeista 11,5 %.

Eniten hanketoimintaa on Uudellamaalla. Suurin osa hankkeista on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittamia:

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

sakur

arjen
arkki

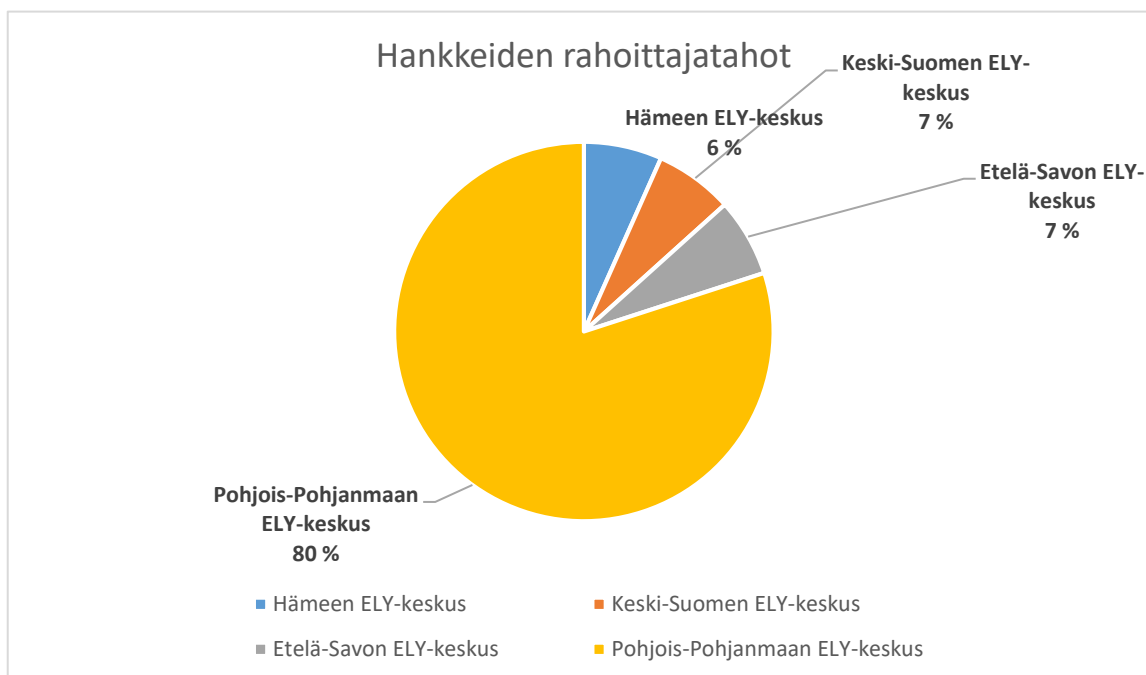
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankkeiden tavoitteet ja toteuttamistilanne

Hankkeiden keskeistä tehtävää kysyttäessä yksi hanke (6,67 %) ilmoitti kehittävänsä opintonsa keskeyttäneiden tai koulutusalaan tai koulutuspaikkaa vaihtavien välitöntä poluttamista eteenpäin. Kolme hanketta (20 %) ilmoitti kehittävänsä ratkaisuja, joilla mahdollistetaan opiskelijoiden sujuva siirtyminen uuteen koulutukseen koulutuksen järjestäjän sisällä sekä erityisesti koulutuksen järjestäjien välillä alan- tai paikkakunnanvaihtotilanteissa. Yksi hanke (6,67 %) kehittää toimia koulutuksessa aliedustettujen ryhmien siirtymistä koulutuksesta toiseen ja koulutuksesta työhön sekä tukee ammatillisen koulutuksen loppuun saattamista joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen avulla. Neljä hanketta (26,66 %) ilmoitti kehittävänsä toimia, joilla nopeutetaan toiselta asteelta korkeakouluopintoihin siirtymistä joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen avulla. Kuusi hanketta (6 kpl, 40 %) ilmoitti keskittyvänsä sujuvien siirtymien kehittämiseen muilla keinoin, joita olivat muun muassa: lisätä ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden osaamista ja työmarkkinoille kiinnittymistä sekä yritysten henkilöstön osaamista, kehittää malleja ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden kasvattamiseksi, kehittää siirtymiä oppilaitoksesta työpaikoille ja työpaikoilta töihin tai jatko-opintoihin, siirtymät peruskoulusta toisen asteen opintoihin, kehittää erityisen ja vaativan erityisen tuen tarpeen oppilaiden ja opiskelijoiden ammatillisen koulutuksen hakeutumisvaiheen palveluja ja sujuvia siirtymiä, tukea ammatillisen koulutuksen loppuun saattamista joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen avulla

Valtakunnallisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia:

- Sisäisen siirtymän toimintamalli, koulutustutustumisen ja tutkinnon osan suorittamisen toimintamalli, siirtymävaiheen opinto-ohjaajan tehtäväkuvaus
- Avoimet ammatilliset opinnot -palvelu, joka tarjoaa kenelle tahansa vaihtoehtoisen ja joustavan tavan hankkia osaamista eri oppilaitosten avointa koulutustarjontaa hyödyntäen opiskelemalla joko itsenäisesti tai opettajan johdolla verkossa. Palvelun käyttöönoton ohjeet koulutuksen järjestäjille ja yhteistyösopimusmalli
- Luodaan alueellisesti tekniikan ja liikenteen aloille ammattiopistojen ja ammattikorkeakoulujen muodostamia kehittämiskumppanuuksia (NOPSA-tiimit), joissa etsitään ja tuotetaan alueellisia ratkaisuja siirtymien sujuvoittamiseksi ja opintopolkujen nopeuttamiseksi
- Kehitetään nuorten uraohjausta ja jatko-opintoihin siirtymistä visuaalisilla, aktiivisilla, luovilla ja ratkaisukeskeisillä menetelmillä. Kehitetään ja toteutetaan opettajille suunnattu uraohjauksen valmennusohjelma, jossa osaamisensa osoittaneet saavat digitaalisen osaamismerkkin.
- Kansalliset suositukset ja toimintamallit siirtymävaihetta tukeville opinnoille (ammatilliselta toiselta asteelta korkea-asteelle, amk-opinnot). Lisäksi kehitetään jatko-opintojen ja siirtymävaiheen ohjauksen toimintamallit
- Kehitetään toimintamalleja, jotta työyhteisöillä on konkreettista osaamista ja tekemisen selkeyttä työpaikoilla järjestettävän koulutuksen toteutuksessa sekä työnantajilla konkreettisia työkaluja toteuttaa työpaikalla järjestettävää koulutusta. Työyhteisöjä palveleva opas ja verkkokurssi.
- Ohjaustoimien menetelmien kehittäminen ja laajentuminen mm. vertaisten aktiivisen toimintamallin avulla. Tuloksena ohjausmenetelmämallit.
- Keskeyttämisten väheneminen ja kurssisuoritusten lisääntyminen verrattuna aiempaan ja Oppijoiden oman elämänhallinnan, ammatti-identiteetin sekä motivaation tukeminen
- Hyviä käytäntöjä oppimisanalytiikan ja opintojen visualisointien hyödyntämiseksi oppijoiden henkilökohtaisten ohjaustoimien kehittämisessä, visuaaliset HOKSIt, jotka tukevat oppimisanalytiikan käyttöä
- Vertaisvalmennuskonsepti

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

saku

arjen
arkki

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

- Mallien luominen siirtymiin ammatilliselta toiselta asteelta korkea-asteelle, kehittää yhteistyötä suomenruotsalaisten koulutuksen järjestäjien välillä ja hyödyntää jo olemassa olevia hyviä käytäntöjä ja malleja
- Sujuvien siirtymien mahdollistaminen eri koulutuksenjärjestäjien välillä luomalla avointa koulutustarjontaa yli maakuntarajojen, Avoimien oppimisympäristöjen ja sujuvien siirtymien toimintamalli ja uudenlainen tapa järjestää ammatillisia opintoja vastaamaan opintonsa keskeyttäneiden, ilman koulutuspaikkaa olevien tai osaamistaan syventävien nuorten tarpeisiin
- Erilaisen avointen oppimisympäristöjen hyödyntäminen osaamisen kerryttämisessä ja syventämisessä, Ohjauksellisen opettajuuden kehittäminen tukemaan avointen opintojen mallia koulutuksen siirtymävaihteissa
- Oppilaitoksille tuotetaan toimintamalli, jolla osaamisidentiteetin kehittymistä tuetaan opintojen alkuvaiheesta lähtien, jatkokoulutusvalintaan ja työelämään siirtymiseen saakka, Opiskelijalle aktiivisuutta tukevia työkaluja ja valmennusta itseohjautuvaan opinto- ja urapolkujen luomiseen ja osaamisidentiteetin rakentamiseen sekä opettajille ja ohjaajille testatut ja arvioidut työkalut ja toimintamallit kansalliseen käyttöön sekä koulutusta toimintakulttuurin muuttamiseen
- Erityisen ja vaativan erityisen tuen asiakkaiden ammatillisen koulutuksen hakeutumisvaiheen palvelujen valtakunnallinen toimintamalli
- Selvitys ICF-viitekehikseen perustuvien erityisen ja vaativan erityisen tuen tarpeen arviointimenetelmien ja toimintakykyajatteluun perustuvien ohjauksikäytänteiden soveltuvuudesta oppilaitosympäristöön
- Vaihtoehtoisten, yksilöllisten ja joustavien sekä työelämälähtöisten opiskeluvalintojen mahdollistaminen ja näkyväksi tekeminen sekä opiskelijoiden ohjaus yksilöllisiin valintoihin ja opintopolkuihin, opintopolkujen visualisoinnin toimintamalli ja pelilliset välineet opiskelijoiden ohjauksessa
- Opiskelijoiden ammatilliseen koulutuksen haun ja ohjauksen tehostaminen sekä oman alan löytäminen peruskouluyhteistyötä kehittämällä

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

sakur

arien
arkki

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Alueellisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia:

- Aktiivinen toiminta Satakunnan alueen maahanmuuttajatoimijoiden verkostossa, sujuvoitetaan maahanmuuttajien koulutuspolkua toiselta asteelta korkeakouluopintoihin. Tuotetut tukitoimet, joiden avulla opiskelijat ovat päässeet opiskelijoiksi ja opintojen tukitoimet, digimateriaalikonaisuus suomalaisista koulutusmahdollisuuksista maahanmuuttajille maahanmuuttajakielillä
- Kehitetään paikalliseen ja toimialakohtaisiin haasteisiin vastaavia koulutusratkaisuja tiiviissä yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa. Opiskelija kehittää ammatillista osaamista todellisissa työympäristöissä, tutustuu toimialan eri yrityksiin, vahvistaen opiskelukykyä sekä -motivaatiota.
- Lisätään teknologiateollisuuden koulutuksen vetovoimaisuutta Varsinais-Suomessa sekä lisätään uusia nuorten itsensä näköisiä tapoja ja keinoja markkinoida alan koulutusta ja työllistymismahdollisuuksia. Monipuolistetaan oppilaitos- yritys yhteistyön muotoja ja keinoja. KOMeA tulevaisuus -kampanja ja -brändi, valtakunnallinen TeknologiaTiistai
- Sujuvan siirtymän toimintamallin luominen peruskoulun ja toisen asteen opintojen nivelvaiheeseen. Lähiohjaus- ja tukitoimien mallinnus nivelvaiheeseen, joka sisältää tehostetun opinto-ohjauksen, etsivän nuorisotyöntekijän työnkuvan rinnalla kulkijana sekä mallin koulutuskokeiluun ohjautumisesta ja tuesta.
- Elämänhallinnan, sosiaalisten taitojen ja opiskeluvalmiuksien tukeminen psykoedukatiivisilla ryhmämenetelmillä nivelvaiheessa ja opintojen keskeytymisen uhatessa.
- Malli nivelvaiheen tiedonsiirrosta ja työnjaosta siirryttäessä peruskoulusta ja valmistavasta opetuksesta (ml. opistot) toiselle asteelle. Yhteistyöverkostolle ylihallinnollinen toimintamalli ja vuosikello.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSSEN

sakur

arjen
arkki

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

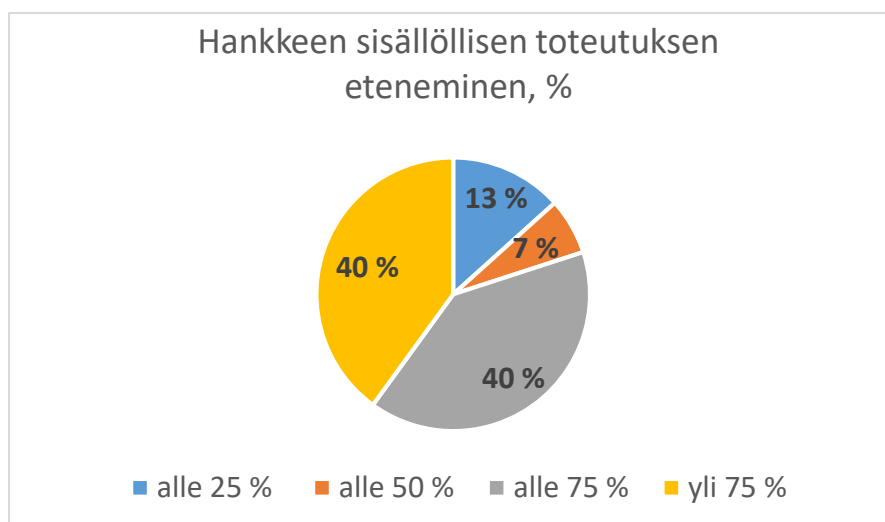

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankkeiden toteuttamistilanne

Vastausten perusteella verkoston hankkeet ovat sisällöllisessä toteuttamisessa suhteessa hankesuunnitelman tavoitteisiin painottuneet toteuttamisen loppusuoralle. Suurin osa vastanneista on toteuttanut hanketta yli 50 % sisällöllisten tavoitteiden osalta.

Pilotointi, tulokset ja tuotokset

Kyselyyn vastanneista neljä hanketta (26,67 %) ilmoitti, ettei tavoitteiden mukaisia tuloksia ole vielä lainkaan valmiina, mutta loput ovat saaneet valmiiksi jo yhden tai useamman tavoitteiden mukaisista tuotoksista. Hankkeissa kehitettäviä toimintamalleja on pilotoitu 86,67 prosentissa hankkeita, mikä tarkoittaa, että lähes kaikki hankkeet ovat edenneet jo konkreettisiin käytännön kokeiluihin. Pilotoinnin aloittaneista kaikki olivat sitä mieltä, että pilotointi on onnistunut odotetusti. Suurin osa hankkeista on ottanut jo vähintään yhden hankkeen suunnitelman mukaisista päätuotoksista tai tuloksista käyttöön.

Valtakunnallisten hankkeiden toimia ja pilotointeja:

- Esitys siirtymävaiheen opinto-ohjaajan tehtävän perustamisesta.
- Avoimet ammatilliset opinnot -palvelun käyttöönoton ohjeiden ja palvelun yhteistyösopimuksen valmistuminen.
- Uraohjausvalmennuksen käynnistyminen

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

sakur

arjen
arkki

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

- toteuttajien yhteistyössä tuotettu, uudenaikaisessa AV-formaatissa toteutettu ja some-kanavissa jaettu väliraportti.
- Onnistuneet pilotit aluekokeiluissa ja konsensus kansalliseksi nimeksi: Jatkoväylä -opinnot
- Oppimisanalytiikan, visuaalisen HOPSin ja ohjausmenetelmien yhteen nivominen ja käytänteiden kehittäminen.
- "voimina opintoina toteutettujen tutkinnonosien tai opintojen tuottaminen, pilotointi ja kokeilu mm. kuntouttavan työtoiminnan asiakkaalle, keskeytyksellä oleville opiskelijoille, ohjaamon asiakkaille, oppilaitoksen ulkopuolisille osallistujille.
- Pilotointien käynnistyminen kaikissa osatoteuttajaorganisaatioissa sekä opettajien ja ohjaajien haastattelut koskien osaamisidentiteettiä ja ammattioppilaitosten ohjausta ja reformia.
- Hankeryhmän toiminnan valtakunnallinen käynnistäminen
- Toimintamalli visualisointien tekemiseen. Toimintamallissa on kuvattu, mitä visualisoinnin prosessin eri vaiheissa kannattaa tehdä ja miten visualisointien tekemiseen kannattaa valmistautua.

Alueellisten hankkeiden toimia ja pilotointeja:

- Opiskelijoille suunnattu tuki opiskelujen sujumiseksi, sekä valintakoevalmennus.
- Videomateriaalit eri osaamisalojen työtehtävien kuvaamisesta työelämälähtöisesti. Materiaali käy niin opiskelijamarkkinointiin kuin työtehtävien avaamiseen jo opinnoissa oleville, kuin myös työelämälle avata millaista osaamista ja työtehtäviä kyseisen tutkinnon suorittaminen edellyttää.
- Vapaa-ajan hyvinvointiryhmä -toimintamalli
- Yritysluokat

Hyvien käytäntöjen kokoaminen ja levittäminen

Hyvien käytäntöjen kokoamiseksi, arvioimiseksi ja levittämiseksi kyselyyn vastanneista hankkeista 12 (80 %) ilmoitti kuvanneensa hankkeen SAKU ry:n ylläpitämään Arjen arkki –menetelmäpankkiin. Vastanneista hankkeista 60 prosenttia ilmoitti kuvanneensa hankkeen tuotoksia menetelmäpankkiin. Lähes kaikki (93,33 %) vastanneista ilmoitti olevansa valmiita esittelemään hankkeen tuloksia ja tuotoksia seminaareissa, työpajoissa ja muissa tilaisuuksissa.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

saku

arjen
arkki

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

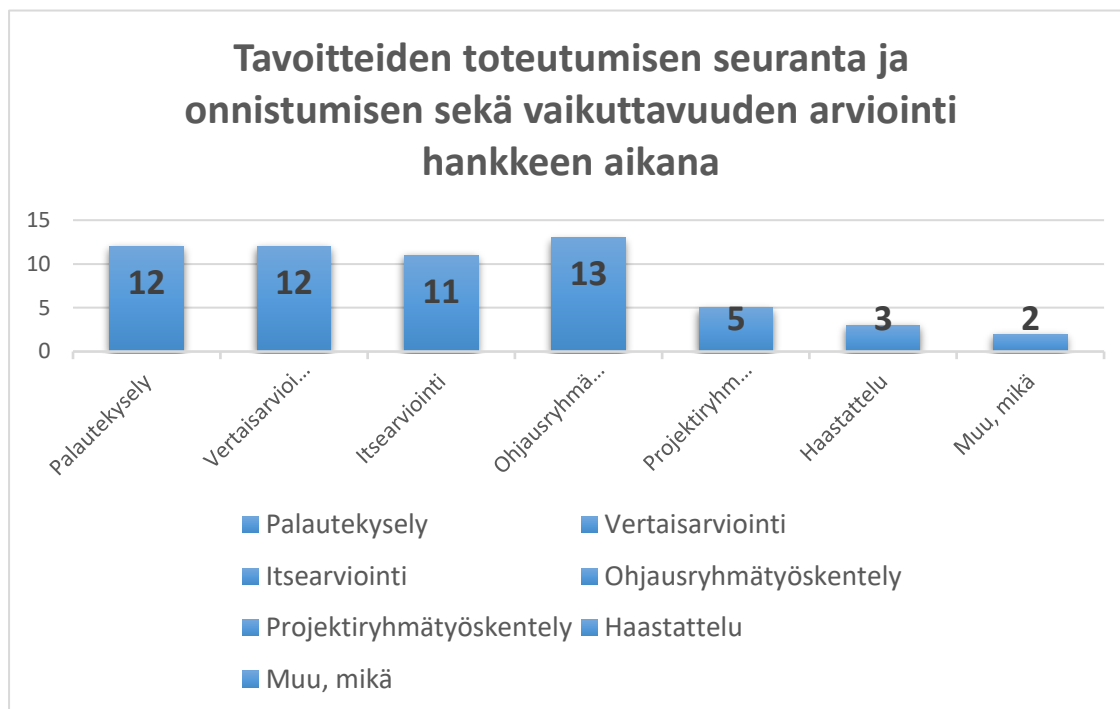

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

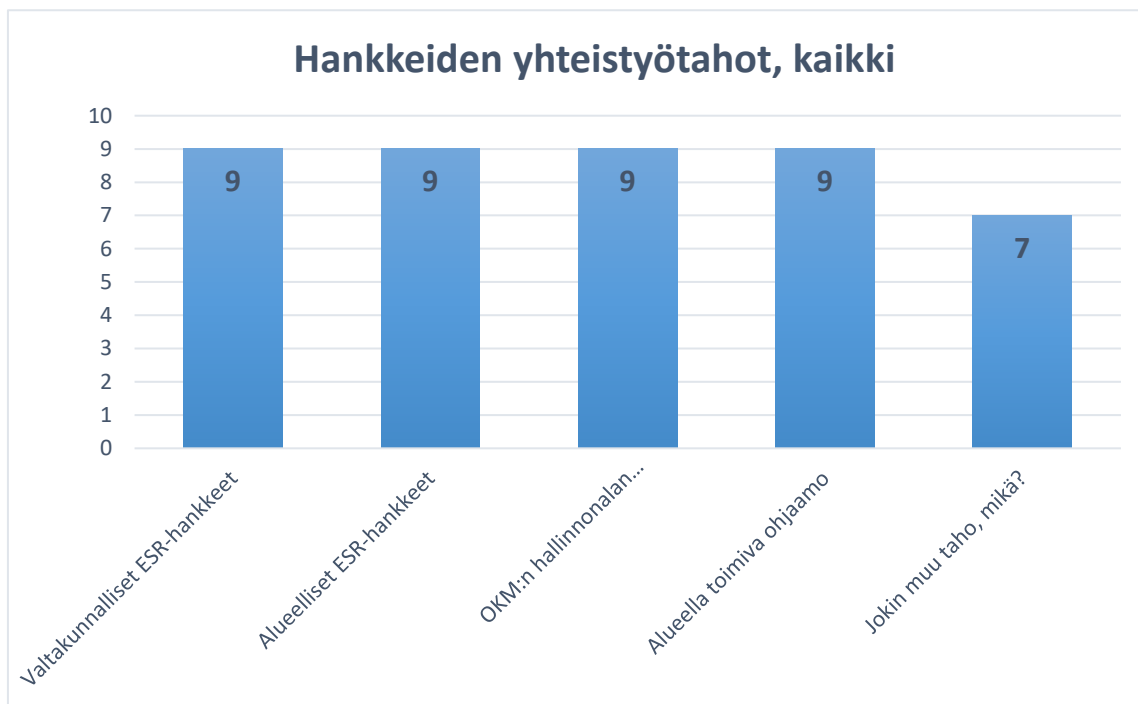
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankkeiden tavoitteiden toteutumista seurataan tarkasti ja vaikuttavuutta arvioidaan. Tasaisesti hyödynnetään palautekyselyitä, vertaisarviointia sekä ohjausryhmätyöskentelyä hankkeen seurannassa. Näiden lisäksi yhdellä hankkeella on käytössä myös innovatiivisuusmittari.

Hankkeet tekevät yhteistyötä monipuolisesti eri toimijoiden kanssa:

Verkon hankkeiden tuloksista, hyvistä käytännöistä ja kehitetyistä toimintamalleista löytyy lisätietoa Zoomi-hankkeen kokoamasta Sujuvat siirtymät -väliraportista 2018:

<https://www.oph.fi/kehittamishankkeet/zoomi/aineistot>

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

sakur

arien
arkki

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020